

NOTAT

Bortfald af kvalitetspuljer og takstforhøjelser på arbejdsmarkedsuddannelserne på finansloven 2022

Hovedkonklusioner

- Det er nødvendigt med et solidt arbejdsmarkedsuddannelsessystem (AMU-system), der er økonomisk rustet til at sikre et kursusudbud af høj kvalitet, og dermed kan bidrage til at imødekomme nogen af de nutidige og fremtidige udfordringer Danmark står overfor.
- AMU-udbydere har udsigt til en besparelse på knap 20.000 kr. pr. AMU-årselev, når kvalitetspuljen og takstforhøjelserne på AMU-området udløber i 2022.
- For at sikre budgetsikkerhed for AMU-udbydere i 2022 bør den midlertidige kvalitetspulje og takstforhøjelse på AMU-området forlænges, indtil man har et konkret resultat fra taksteftersynet, der udarbejdes af Børne- og Undervisningsministeriet.
- Taksteftersynet på AMU-området fra 2016 viste, at AMU var underfinansieret med knap 100 mio. kr. årligt, men trods dette blev AMU stadig omfattet af omprioriteringsbidraget på finansloven 2016, hvilket først blev annulleret på finansloven 2020. Det forventes derfor at taksteftersynet påviser, at underfinansieringen af AMU er forøget.

Baggrund

På trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse¹ fra 2017 var der enighed om, at økonomien i videre- og efteruddannelsessystemet (VEU-systemet) skulle styrkes, herunder arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU). En økonomisk styrkelse af VEU-systemet er en nødvendighed for fortsat at sikre forsyningssikkerhed af AMU-kurser og forbedre mulighederne for at udbyde kurser af høj kvalitet, som har til formål at øge efterspørgslen på disse kurser.

VEU-systemet blev styrket gennem midlertidige takstforhøjelser i aftaleperioden (2018-2021) samt midlertidige kvalitetspuljer, der blev fordelt på baggrund af aktivitet. Takstforhøjelserne var i aftaleperioden på 70 mio. kr. årligt, og derudover blev der i samme periode afsat en 4-årig kvalitetspulje på i alt 140 mio. kr., der blev udmøntet med 20 mio. kr. i 2018 og 40 mio. kr. de resterende tre år.

Takstforhøjelserne og kvalitetspuljerne, der blev ydet til AMU, vil bortfalde fra 2022 og frem, AMU-udbydere har derfor udsigt til store besparelser i form af bortfaldende midler.

¹ Trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (2018-2021), oktober 2017

Taksteftersyn på AMU

I trepartsaftalen fra 2018 blev det også besluttet, at det var nødvendigt med et taksteftersyn af AMU-systemet før udløb af aftaleperioden, hvilket Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) gennemfører i første halvår af 2021.

I 2016 udarbejdede Undervisningsministeriet (UVM) et taksteftersyn på AMU-området, hvor det blev konkluderet, at AMU var underfinansieret med knap 100 mio. kr. årligt. Trods dette blev AMU-området omfattet af omprioriteringsbidraget på finansloven 2016, der først blev annulleret på finansloven 2020. Ved indførelsen af omprioriteringsbidraget blev AMU-udbyderne derfor pålagt at imødekomme et effektiviseringskrav på 2 pct. årligt, hvormed de ved annulleringen af omprioriteringsbidraget i 2020 samlet set skulle spare 8 pct. ift. i 2015 (ca. 80 mio. kr.)². Det er derfor forventeligt, at det pålagte effektiviseringskrav har bidraget til, at AMU er yderligere underfinansieret sammenlignet med UVM's resultat fra 2016.

Taksteftersynet, der bliver gennemført af BUVM i første halvår af 2021, bliver gennemført med udgangspunkt i institutionernes formålsregnskaber. Ulempen ved at anvende institutionernes formålsregnskaber er, at konteringspraksisser på tværs af institutionerne med en vis sandsynlighed er forskellig grundet institutionernes forskellighed – trods konteringerne selvfølgelig er foretaget med udgangspunkt i ministeriets formålkontoplan og konteringsinstruks. Resultaterne for sådan et taksteftersyn vil derfor være behæftet med en vis usikkerhed, der følger af forskellige konteringspraksisser.

Forlængelse af kvalitetspuljer og takstforhøjelser

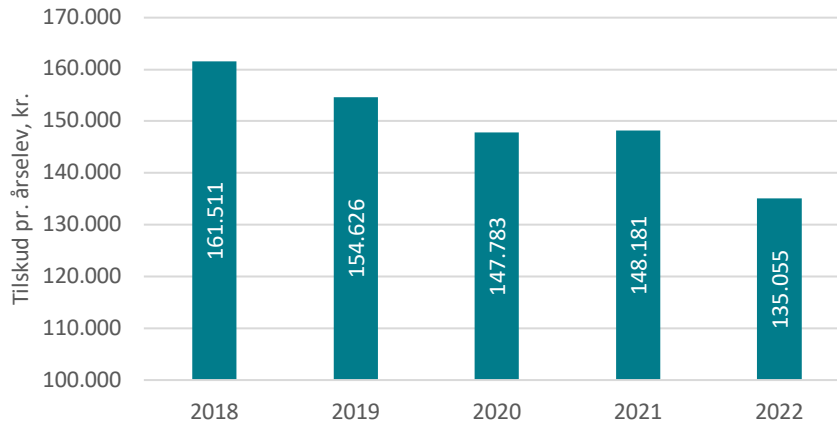
Med bortfald af kvalitetspuljen og takstforhøjelserne på AMU-området har AMU-udbyderne udsigt til store besparelser på finansloven 2022. For at sikre AMU-udbyderne budgetsikkerhed for 2022 bør kvalitetspuljen og takstforhøjelserne videreføres, indtil man har et konkret resultat af det igangsatte taksteftersyn, hvor det forventes at underfinansieringen af AMU er større nu, end hvad man så i 2016 som følge af det pålagte effektiviseringskrav.

Hvis man ser på den forventede takstudvikling fra 2021 til 2022 ses det, at der bortfalder over 13.000 kr. pr. AMU-årselev som følge af den bortfaldende takstforhøjelse, hvilket svarer til et fald på knap 9 pct.

Den faktiske udvikling i det gennemsnitlige taxametertilskud pr. årselev på arbejdsmarkedsuddannelserne er at finde i figur 1.

² Danske Erhvervsskoler og -Gymnasiers egne beregninger

Figur 1: Den faktiske udvikling i det gennemsnitlige taxametertilskud pr. årselev på arbejdsmarkedsuddannelserne, 2021-pl-reguleret.

Kilde: Finansloven 2021 og DEG's egne beregninger.

Udover de bortfaldende takstforhøjelser vil der også være et bortfald af kvalitetspuljen på ca. 40 mio. kr., der bliver fordelt på baggrund af aktiviteten. Da der i 2021 er en forventet AMU-aktivitet på ca. 5.600 årselever vil det betyde en yderligere besparelse på ca. 7.000 kr. pr. årselev. AMU-udbyderne har derfor udsigt til en besparelse i 2022 på knap 20.000 kr. pr. AMU-årselev sammenlignet med 2021, hvilket svarer til en besparelse på ca. 13 pct.

AMU-uddannelserne som en investering³

AMU-uddannelserne spiller en stor samfundsmæssig rolle for fremtidens arbejdsmarked, hvor systematisk kompetenceudvikling af den enkelte lønmodtager er en nødvendighed for at imødekomme nye kompetencekrav på arbejdsmarkedet. Brugen af AMU-uddannelserne kan bidrage til fastholde den enkeltes beskæftigelsesmuligheder, hvilket særligt gør sig gældende i krisetider, hvor det historisk set er de lavt-uddannede, der rammes hårdest. AMU-uddannelserne skal derfor ses som en investering i den enkelte og som en nødvendighed for at kunne imødekomme arbejdsmarkedets efterspørgsel på kvalificeret arbejdskraft.

Om data

Data, der er anvendt stammer fra finanslovene fra årene 2018 til 2021 samt dertilhørende orienteringsbreve fra Børne- og Undervisningsministeriet om finanslovene fra årene 2018 til 2021.

³ Læs mere her: <https://deg.dk/uddannelserne/arbejdsmarkedsuddannelserne/#panelc12655>